



# DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Szegeden

## Országos FEB-értekezlet



Köpeczi Béla előadását tartja

Az egyetemi felvételeket előkészítő bizottságokban dolgozó tanárok II. országos tanácskozása kezdődött meg tegnap, hétfőn a megyei KISZ-bizottság újszegedi politikai képzési központjában. Az ország minden részéből érkezett pedagógusok (valamennyi magyarországi középfokú oktatási intézmény, FEB-felelősei), valamint a kilenc, országos FEB-képviselőinek kétnapos összejövetelén négy szekcióban vitatják meg azokat az aktuális feladatokat, amelyek a fizikai dolgozók gyermekei, a munkás-paraszt származású fiatalok egyetemi-főiskolai felvételét segítő tevékenységgel kapcsolatosak.

Dr. Hegyi András, a bölcsészettudományi karok FEB-bizottságának elnöke köszöntötte a megjelenteket: dr. Székely Sándort, az MSZMP városi bizottságának titkárát, dr. Bódi Györgyöt, a KISZ KB tagját, a megyei KISZ-bizottság első titkárát, Lányi Gábort, a KISZ KB munkatársát, Balaton Gyulát, a Művelődési Minisztérium főtanácsosát, a Felvételi Előkészítő Bizottság országos elnökét, továbbá a megjelent oktatói szakembereket. Dr. Kristó Gyula egyetemi tanár, a JATE rektora megnyitójában méltatta azt a sokoldalú, rendkívül értékes segítséget, amit az egyetemek a FEB munkája révén kapnak. Egyben felhívta a figyelmet azokra az újabb keletű kihívásokra is, amelyek jelenleg gondokat okoznak a hatvanas évek végén megindult mozgalomban: a munkás-paraszt származású hallgatók nem megfelelő aránya bizonyos egyetemeken, karokon és szakokon, az egyetemi felkészítők „magánerejű” konkurenciája, valamint a nemrégiben az Élet és Irodalom hasábjain lezajlott vita több megállapítása a tehetséggondozásról.

A megnyitó után Neuwirth Gábor, a FEB-SZET (Szakmunkásokat Előkészítő Tanfolyamok) iroda vezetője tartott előadást a felkészítésért felelős tanárok időszerű feladatairól. Majd az ágazati elnökök vezetésével a két gimnáziumi és a két szakköz-

zépiskolai szekcióban megkezdődtek az ülések a segítség módszereiről.

Délután dr. Köpeczi Béla művelődési miniszter tartott előadást a FEB politikai jelentőségéről, s ezzel összefüggésben a közép- és a felsőoktatás kapcsolatáról. Kiemelte, hogy e kettő között mindenkor a pedagógus személyje jelenti azt a hidat, amelynek révén megfelelő módon érvényesülhet a szelekció. Lényeges kérdés, hogy ma több fiatal jelentkezik szakközépiskolába, mint gimnáziumba. Amivel tudvalevően a felsőoktatásban a gimnáziumot végzettek aránya 70 százalék, a felvételi előkészítő bizottságoknak a jövőben az eddigieknél fokozottabban kell törődniük a szakközépiskolákból továbbtanulni szándékozókkal. E téren is a társadalmi igazságosságnak és az átgondolt, jó kiválasztásnak kell érvényesülnie. A fizikai dolgozók gyermekeinek aránya meglehetősen eltérő az ország különböző egyetemein és főiskoláin: a felkészítésben éppen ezért bizonyos kiemelésre is több gondot kell fordítani. A felsőoktatásban tanuló munkás-paraszt származású fiatalok között az első tanévben a

többséknél nagyobb mértékű a lemorzsolódás — tehát nagyobb támogatásra ekkor is szükségük van. A legfontosabb teendőket a miniszter a közoktatás közelmúltban kidolgozott fejlesztési programjára alapozva vázolta föl, hangsúlyozva: a FEB-ben tevékenykedő pedagógusoknak a mozgalom nemes céljait ezekben az összefüggésekben továbbgondolva kell a jövőben érvényre juttatniuk.

Az országos FEB-értekezlet mai, második napján folytatódnak a viták az egyes szekciókban, s az elnököknek a tapasztalatokról történő beszámolóit után Balaton Gyula minisztériumi főtanácsos, a FEB-SZET titkára mond zárószót.

Dr. Köpeczi Béla az országos FEB-értekezleten tartott előadását megelőzően tegnap, hétfőn délután a megyei pártbizottság találkozózt dr. Koncz Jánossal, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkárával, s a megyénket érintő aktuális művelődéspolitikai kérdésekről cseréltek véleményeket. A művelődési miniszter tegnap az esti órákban visszautazott Budapest-

### Paksi atomerőmű

## Dolgozik a 2. blokk

A paksi atomerőmű újonnan elkészült 2. számú blokkjának reaktorában vasárnap elindították a láncreakciót. A tervezettnél megfelelően ment végbe a ritka esemény: a reaktor úgynevezett kritikussá tétel. A blokkvezénylő műszerei 12 óra 48 perckor jelezték a láncreakció megindulását, annak az irányított folyamatnak kezdetét, amellyel később hőenergia termelődik a reaktorban.

A berendezések szigorú ellenőrzése után növelik a reaktor terhelését, majd várhatóan a közeljövőben — megtörténik a blokk párhuzamos kapcsolása, az országos elektromos hálózat-

hoz való csatlakoztatása, és attól kezdve már villamos energiát szolgáltat a paksi atomerőmű második blokkja is.

## Faluvégi Lajos Moszkvába utazott

Hétfőn Moszkvába utazott Faluvégi Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese, az Országos Tervhivatal elnöke. Tárgyalásokat folytat Nyikolaj Bajbakovval, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettesével,

## Kiskertgazdálkodás és városellátás

### Több mint 3 ezer kiskertet osztottak Szegeden

Statisztikusok kikalkulálták: Szeged egy év alatt jó tizenkétezer tonna zöldséget, tizenötezer tonna gyümölcsöt, majd tizenkétezer tonna húst fogyaszt, s ennek a mennyiségnek jelentős részét a kiskertgazdálkodás termeli meg. A baromfi-húsnak és a zöldségféléknek több mint fele származik onnan, a sertéshúsnak negyven százalék, a krumpli és a gyümölcs kerékritetten egyharmada.

Ezen a statisztikai szemüvegen át nézve természetesen eltúloznánk a kiskertgazdálkodás jelentőségét, ha nem tennénk hozzá: a mezőgazdasági termelésben is a nagyüzemek a meghatározók. Mindenesetre igaz, hogy a kistermelés a nagyüzemmel együtt, a mezőgazdasági termelés integráns részeként az elmúlt években szintén rohamosan fejlődött, és városellátó szerepe növekedett. Hét esztendő alatt — 1977-ben tekintette át utoljára a városi tanács végrehajtó bizottsága a kiskertgazdálkodás helyzetét — a produktum megduplázódott; a termelési kedv megéledt. Ez elsősorban azon mérhető, hogy nagyobb lett a művelhető területek iránti érdeklődés. Baktóiban 892, Gyárláron 384, Kiskundorozsmán 1501, Újszegeden 463 kiskertparcellát alakítottak és osztottak ki — vagyis a korábban kerttel, telekkel rendelkezők száma több mint 3 ezerral gyarapodott. Szegedi illetőségűek ezen túl szép számmal vásároltak parcellát, tanács ingatlant Sándorfalván, Szatymazon, Domaszéken, Bördányban és Zsombón is. Harmadik részében több személy érdeklődött Szeged lakosságából a háztáji és illetményföldek, a személyi tulajdonban levő vagy tartós használatba adott földek-tertek művelésében.

A kistermelés természetesen nemcsak kertészkedésből áll. Jelentős ágazata az állattenyésztés, hiszen közel 9 ezer kiskertgazdálkodó jellemző. Néhány kiállattenyésztő ágazattal — csupán ezek foglalkoznak (galambászat, nyúltenyésztés, méhészet).

Ez a virágzó kistermelés — amint azt a városi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén, e témát tárgyalva megállapította — csak a mezőgazdasági nagyüzemek, az áfészek, a termelők támogatása és integráló tevékenysége, a jogszabályi ösztönzés és a javuló érdekeltség összefüggésrendszerében jöhetett létre. Csúpan az áfészek 319 millió forintot fizettek ki a felvásárolt árukért.

Sajátosan csoportosíthatók a kistermelők. Egy részük — a legnépesebb csoport —

főként saját háztartási szükségleteire termel, értékesítésre legfeljebb alkalmanként gondol. A kistermelők egy része bizonyos felesleghez jut, s ezt piacra viszi, hozzájárulva a lakosság jobb ellátásához. A harmadik csoportba a szakosított kiskertgazdálkodók sorolják, amelyek leginkább kapcsolódnak a nagyüzemi formához, vagy a termeltető vállalatokhoz, így ők már a népgazdasági ellátásba, sőt, az exportáruhalap képzésébe is besegítenek.

A kistermelő rendkívül érzékeny a piaci viszonyokra, a termelési feltételekre — ezért termelési szerkezet dolgában leginkább alkalmazkodóképes.

Mind könnyebben, gyorsabban, egyszerűbben jut el a kistermelők áruja a fogyasztóhoz. A kiskereskedelem közvetlen felvásárlása révén az áru útja lerövidül, frissen és olcsóbban elérhető a vásárló számára. A felvásárlás feltételeinek javításán túl több alkalom kínálkozik Szegeden a kistermelők és a fogyasztók közvetlen találkozásaira is. A hagyományos piacokon túl számos olyan elárúsítóhelyet jelölték ki a városban, ahol a kistermelők árujukat közvetlenül felkínálhatják a lakosságnak.

Amikor a végrehajtó bizottság a témát összegezte, így fogalmazott: az általuk előállított termékek az ellátás fontos bázisát képe-

zik. Termelvényeik nélkül a jelenleg kialakult, ki-egyensúlyozott élelmiszer-ellátás nem volna biztosítható. A termelés szervezésének javításával, a feltételek biztosításával a jelenlegi termelési szint stabilizálható, egyes termékek esetében növelhető is. Határozatában pedig felkérte a Dél-Tisza menti Áfész és a Szegedi Munkás Áfész elnökét, hogy a kistermelést integráló tevékenységük keretében a meglévő szakcsoportok taglétszámának növelésével, új szakcsoportok szervezésével, valamint a termelési szerződéses rendszer lehetőségeinek felhasználásával orientálják a kistermelőket az árutermelés fokozására. Az ehhez szükséges segítséget és támogatást a lehetőséghez mérten biztosítsák részükre. Utasította a mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztály vezetőjét, hogy a város lakosságának zöldség-gyümölcs termékekkel való ellátása jelenlegi szinten tartása érdekében még jobb koordinációs munkával segítsék elő a kistermelői kedv további emelését; indokolt kistermelői igényeknek megfelelően tegyenek javaslatot az építési és közlekedési, valamint a kereskedelmi osztálynak új kistermelői elárúsítóhelyek kijelölésére. A rendelkezésre álló elárúsítóhelyekről pedig tájékoztatni kell a lakosságot.

## A munkavédelem irányítása és ellenőrzése

Július 1-én a munkavédelem államirányításának összehangolására és egységes hatósági ellenőrzésére országos hatáskörű szervezetként megalakult az Országos Munkavédelmi Főfelügyelőség. Az OMF-nél elmondták, hogy 1964 óta a munkavédelem központi irányítását és hatósági felügyeletét a Szakszervezetek Országos Tanácsa végezte. Ugyanakkor az OKISZ és a megyei tanácsok mezőgazdasági szakigazgatási szervei is elláttak munkavédelmi ellenőrzési feladatokat.

A munkavédelem hatósági ellenőrzése tehát nem volt egységes, párhuzamosan több szálon futott. A munkavédelmi tevékenység központi állami irányításában szükségessé vált a nagyobb összhang megteremtése. A Minisztertanács ilyen céllal hozta létre az Országos Munkavédelmi Főfelügyelőséget, a munkavédelem állami irányításának összehangolására, és egységes hatósági ellenőrzésére. A főfelügyelőség a Minisztertanács közvetlen felügyelete alatt álló, országos hatáskörű szerv. Ugyanakkor a Minisztertanács — munkavédelmi kérdésekben tanácsadó, javaslattevő és véleményező szervként — az Országos Munkavédelmi Bizottság megalakításáról is intézkedett.

Az Országos Munkavédelmi Főfelügyelőség hatásköré kiterjed a munkavédelmi

fejlesztési koncepció kidolgozására, a munkavédelmi feladatok ellátásának irányítására és ellenőrzésére, a munkavédelmi jogszabályok tervezetének kidolgozására, és a munkavédelemmel összefüggő egyéb központi tevékenység ellátására. A főfelügyelőség figyelembe veszi az Országos Munkavédelmi Bizottság véleményét, továbbá együttműködik az államigazgatás központi és helyi szerveivel, a szakszervezetekkel és más társadalmi és érdekképviseleti szervekkel. Összehangolja a munkavédelmi kutatást és a minősítő tevékenységet, valamint irányítja a munkavédelmi szakemberképzést. A főfelügyelőség felügyelete alatt működik az Országos Munkavédelmi Tudományos Kutató Intézet és az Országos Munkavédelmi Képzési és Továbbképzési Intézet.

A főfelügyelőség ellenőrzési feladatát a fővárosi és megyei munkavédelmi felügyelőségek útján látja el. A területi munkavédelmi felügyelőségek közvetlen kapcsolatban állnak valamennyi gazdálkodó szervezettel. Felügyelői látják el a munkavédelem ellenőrzési feladatait. Ugyanakkor valamennyi gazdálkodó szervezet a felügyelőségekhez fordulhat munkavédelmi problémáival, észrevételeivel. Ide kell beküldeni július 1. óta az üzemi baleseti jegyzőkönyveket, illetve azonnal jelenteni a súlyos üzemi baleseteket.